

چکیده

یمن کشوری است که به دلیل واقع شدن در جنوب شبه جزیره عربستان و همجواری با تنگه باب المندب که یکی از گذرگاه‌های اصلی تجارت جهانی است و همچنین دسترسی به منابع نفتی سرشار و داشتن جمعیتی مسلمان که نیمی از آن شیعه می‌باشند و می‌تواند در مناسبات منطقه‌ای یک بازیگر بالقوه موثر باشد. تحولات چند سال اخیر در این کشور برای قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی حائز اهمیت بوده و از طرفی با قدرت‌گیری جمهوری اسلامی ایران در منطقه و همچنین پیروزی‌های شیعیان در یمن حساسیت قدرت‌های منطقه‌ای بر روی این موضوع بیشتر شده. از طرفی چون در این میان جمهوری اسلامی ایران به دلیل دارا بودن بیشترین قدرت منطقه‌ای در خاورمیانه همواره در تحولات این منطقه تاثیرگذار بوده بنابراین نسبت به تحولات در یمن نیز حساسیت داشته است.

آنچه ما در این پایان‌نامه به دنبال یافتن پاسخی برای آن هستیم این است که تاثیر تحولات یمن بر استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی ایران کدام است؟ فرضه‌ها نیز بر این مبنا استوار است که موقعیت جغرافیایی یمن می‌تواند بر استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی ایران تاثیرگذار باشد و مسائل ایدئولوژیکی شیعی یمن نیز می‌تواند بر استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی تاثیرگذار باشد. همچنین اهداف مورد نظر ما در این پایان‌نامه شامل تحلیل تاثیرپذیری استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی ایران از تحولات یمن، تشریح مولفه‌های تاثیرگذار بر تحولات ژئوپولیتیک یمن، ارائه راه‌کارهای مناسب جهت بهره‌برداری ژئوپولیتیک از تحولات یمن می‌باشد.

بر اساس نتایجی که از این پایان‌نامه به دست می‌آید مولفه‌های جغرافیایی یمن در مقابل جمهوری اسلامی ایران فرصت‌ها و تهدیدهایی را قرار می‌دهد که این فرصت‌ها و تهدیدها در استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی ایران دگرگونی‌هایی را به وجود می‌آورد که متناسب با آن باید تغییر نماید. همچنین مولفه‌های ایدئولوژیکی شیعی در یمن نیز به دلیل قرابت با مسائل ایران موجب بروز تغییراتی در استراتژی ژئوپولیتیک جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

کلمات کلیدی: ایران، یمن، استراتژی ژئوپولیتیک، باب المندب، ژئوپولیتیک